Innovatie van onderwijs voor meer resultaat

Schooloverstijgend Kwaliteitsnetwerk- 7 juni 2019

dr. Tjip de Jong

www.tjipdejong.com

"Er is onrust in het bedrijf. Stel de mensen op hun gemak met een paar onbegrijpelijke maatregelen."

Anders kijken naar innovatie

Deel I Verslaving in organisaties
Wat is het, hoe herken je het en wat is de oorzaak?

Deel II Afkicken & minderen
Hoe kom je ervan af? Wat moet je (vooral niet) doen?

Deel III Stap voor stap aan het werk
Waar begin je? Hoe nu verder?

Deel I
Verslaving in organisaties

Harvard Business Review

Lessen uit de verslavingszorg
voor verandermanagement

facebook

Verslaving

Verslaving is een primaire, chronische ziekte van de hersenen waarbij circuits van beloning, motivatie en het geheugen aangetast zijn. Dit leidt tot kenmerkende biologische, psychologische, sociale en spirituele verschijnselen.

De betrokkene streeft beloning en/of verlichting op een pathologische wijze na door middelengebruik en andere gedrag

Verslaving wordt gekenmerkt door: onvermogen abstinent te blijven, verminderde controle over gedrag, zucht, verminderd inzicht in en besef van problemen in het eigen gedrag en interpersoonlijke relaties, en disfunctionele emotionele reacties

Net als bij andere chronische aandoeningen, wisselen terugval en remissie elkaar vaak af

Zonder behandeling of werken aan herstel is verslaving progressief en kan het leiden tot invaliditeit of vroegtijdig overlijden.

Effecten van verslaving

Stagnatie in leren

Sociale schade

Intern geweld

Fysieke klachten

Prestaties staan onder druk

Verslaving in organisaties

Beperkt leergedrag (terugval op hiërarchie)

Controleverlies (compulsiviteit)

Verstoord beloningssysteem

Routines winnen van nadenken

Hardnekkige verslavingen in scholen anno nu

- Visieverslaving: plannen maken, vergezichten uitwerken op papier en graag in gesprek gaan over ‘the why’
- Machtverslaving: managers en ‘experts’ die de hele dag praten over bezieling, purpose en gelukkig zijn
- Opstapelverslaving: Continue nieuwe dingen opstarten, zonder zaken goed af te ronden of met zaken te stoppen.
- Verantwoordingsverslaving: steeds meer rapportages, stafdiensten, audits, onderlinge controle en interne ‘ogen’

Acht sluipmoordenaars die verandering tegenhouden

Visieverslaving De kick van koers bepalen, documenten maken en ‘dromen’	Machtverslaving De ultieme roes, de baas spelen, veel aandacht voor hiërarchie
Tijdverslaving Geen minuut te verliezen en in de praktijk altijd te druk	Functieverslaving Hoera! Taken, rollen en verantwoordelijkheden!
Verantwoordingsverslaving Vertrouwen is goed, maar controle is beter, meten en checken	Opstapelverslaving Van alles beginnen, maar niet afmaken
Verworven rechten verslaving Voor wat hoort wat, we hebben het toch lekker en goed?	Probleemverslaving Waarom makkelijk doen als het moeilijk kan?

De Buitensessie
Af1.2: Wiech

Deel II
Afkicken en minderen

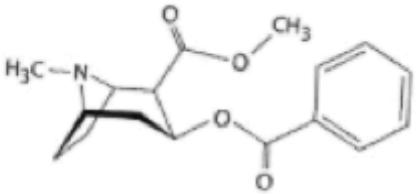

An Overview of the

RAT PARK
ADDICTION STUDY

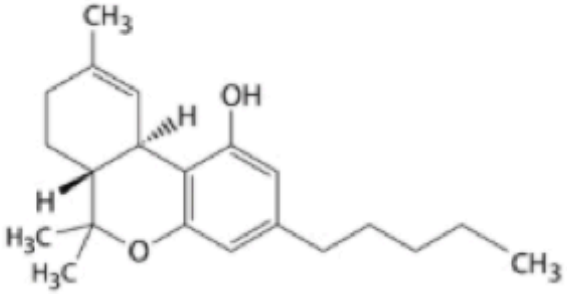

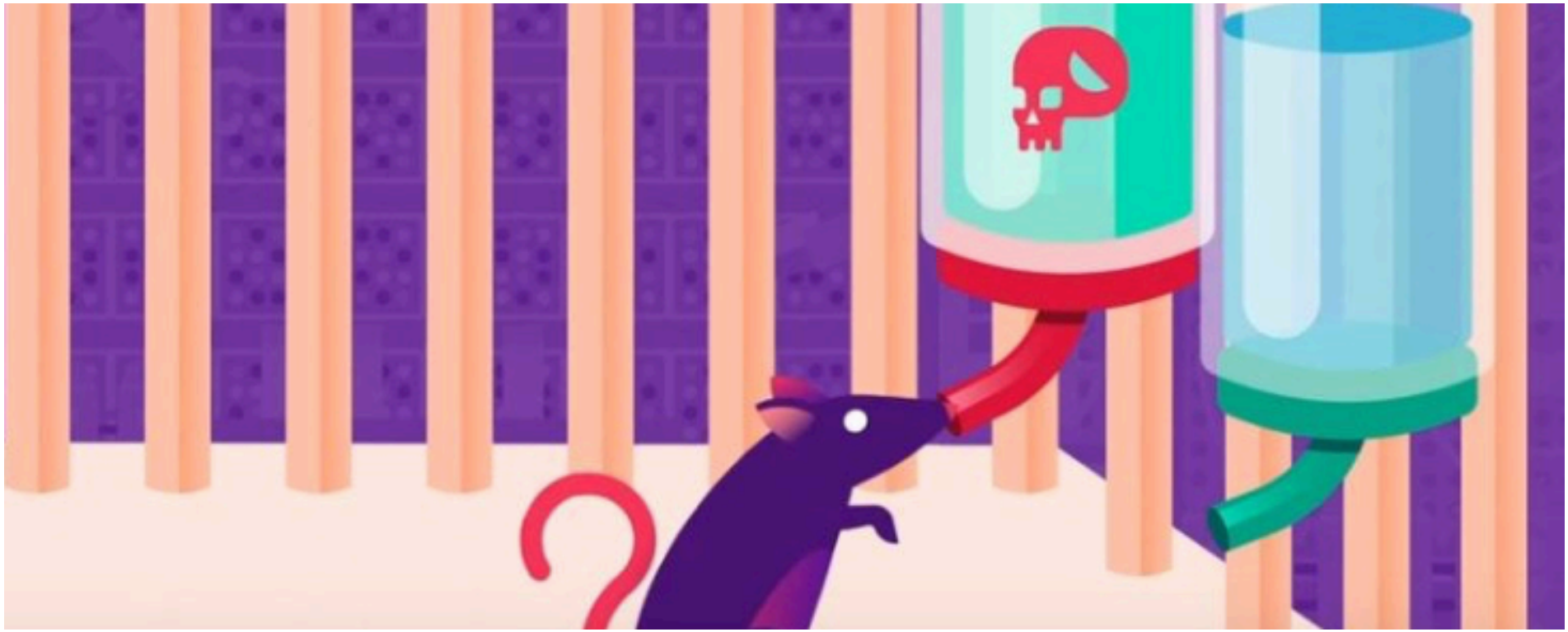

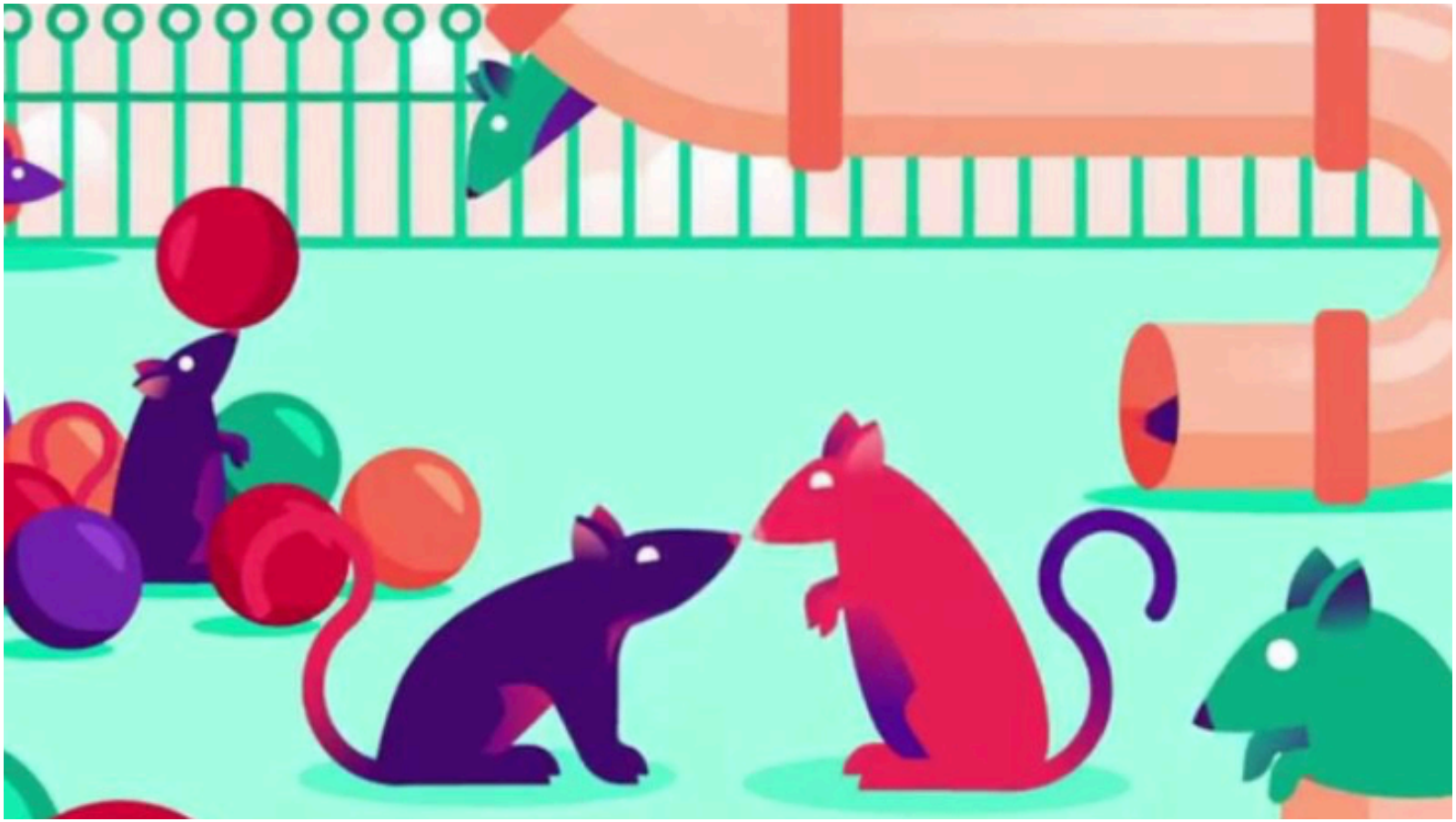

3 principes voor innovatie

Verregaande autonomie

Organiseer verbinding

Stel het werk centraal

Kiezen of delen

Ontwikkelen	Presteren
Nieuwsgierigheid	Prestatieafspraken
Betekenisvol werk	Administratieve regels
Passie, vertrouwen, veiligheid	Centrale sturing
Geloof in eigen kunnen	Gehoorzaamheid
Autonomie, vrijheid en zelfsturing	Kwaliteitscontrole
Zin in leren en onderzoek	Verantwoording
Samen optrekken	Toetsen, meten en terugkoppelen

Afkicken en minderen

Start bij het dieptepunt

Organiseer nuchtere reflectie

Vervang routines

Organiseer sociale druk

Afkicken en minderen

Zoek een sponsor

Ga voor vooruitgang, geen perfectie

Vermijd de risicocontext

Bouw een sociaal vangnet

Deel III
Stap voor stap aan het werk

1. Van omgekeerd probleem naar realistische droom

Naar acceptatie van het probleem

2. Plannen maken kan iedereen, kom in beweging!

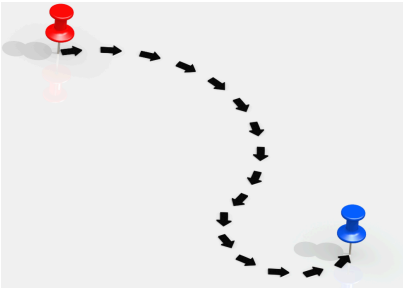

Naar het actief aanmoedigen van experimenten

3. Neem verantwoordelijkheid en onderzoek je denken

Faciliteer kritische reflectie

4. Maak nieuwe vrienden en ontwikkel een andere context

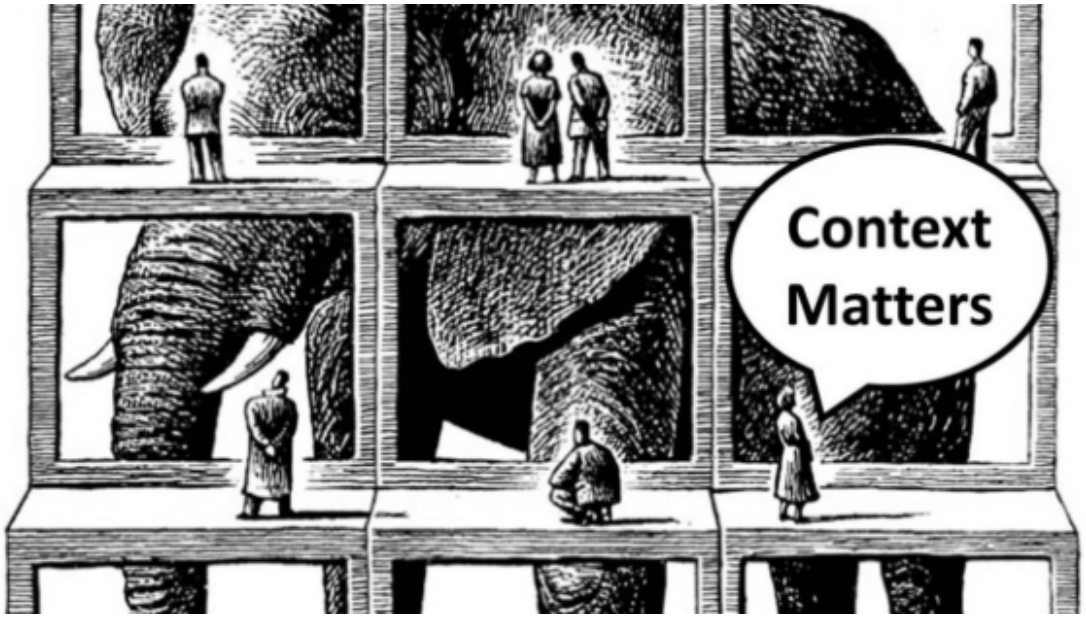

Stel de context ter discussie (en nodig mensen uit)

5. Discipline ontwikkelen brengt je verder dan motivatie

Kleine stappen, groot effect, maar het duurt wel even

6. Verander je routines en dagelijkse patronen

80 % - 20%

Benut kleine ruimtes om ander gedrag te ontwikkelen

7. Vier je succes!

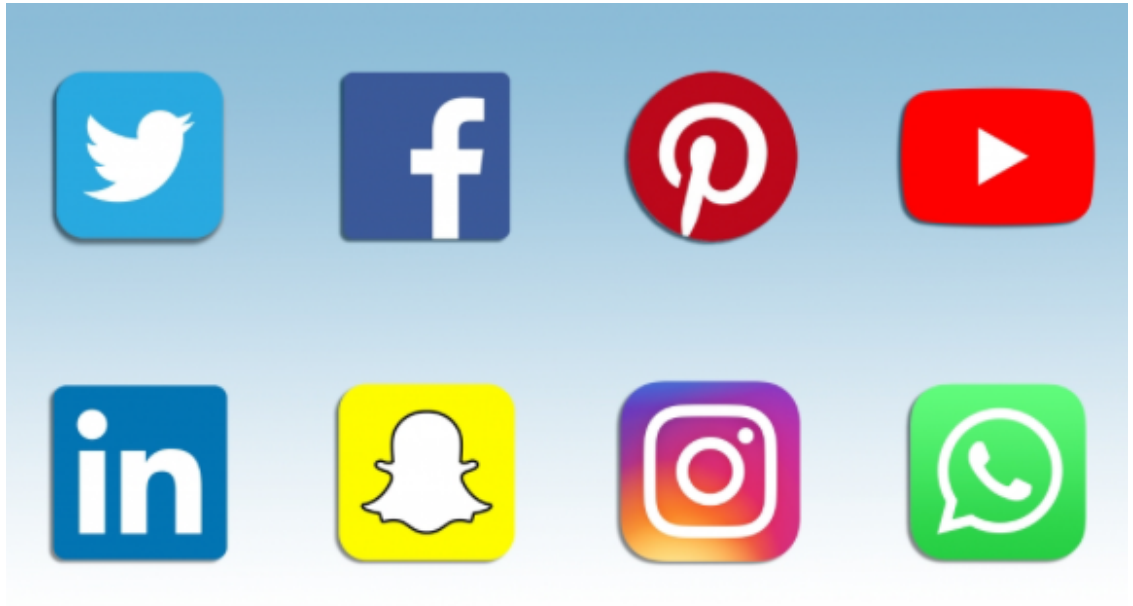

Zichtbaarheid is cruciaal (intern en extern)

Werk maken van innovatie

1. Van omgekeerd probleem naar realistische droom
2. Plannen maken kan iedereen. Kom in beweging!
3. Neem verantwoordelijkheid en onderzoek je eigen denken
4. Maak nieuwe vrienden en ontwikkel een andere context
5. Verander je dagelijkse routines en onderliggende patronen
6. Discipline brengt je veel verder dan motivatie
7. Vier je succes!

(Vermijd de risicocontext)
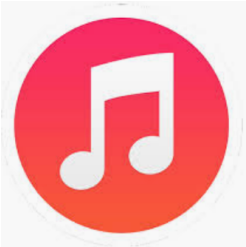
www.tjipcast.nl/doemee